

NVAO • NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING

ASSOCIATE DEGREE

ERVARINGSDESKUNDIGHEID IN ZORG EN
WELZIJN

Saxion Hogeschool

BEKNOPT ADVIESRAPPORT

24 augustus 2020

1 Kwaliteitstoets

De toets nieuwe opleiding is een kwaliteitstoets. Een procedure toets nieuwe opleiding (TNO) is een *plan*beoordeling. Een panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen 'peers' vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. De inhoud van de opleiding, de toetsing en de studeerbaarheid komen expliciet aan de orde.

Als gevolg van de beperkende omstandigheden door COVID-19 geldt voor deze kwaliteitstoets een tijdelijke en versnelde NVAO-procedure.

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) neemt een accreditatiebesluit op basis van het paneladvies. Dit besluit kan positief, positief onder voorwaarden of negatief zijn. Als het besluit positief of positief onder voorwaarden is, mag de nieuwe opleiding starten. De instelling heeft daarmee het recht om een wettelijk erkend diploma af te geven aan studenten die de opleiding voltooien.

Dit beknopte adviesrapport bevat de belangrijkste uitkomsten van de toetsing door het panel. Een volledig adviesrapport met de bevindingen en overwegingen van het panel is ook beschikbaar. Op basis van het volledige rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. De NVAO publiceert beide rapporten op haar website.¹

Meer informatie over de NVAO-werkwijze en de (tijdelijke) TNO-procedure is te vinden op www.nvao.net.

2 Panel

Samenstelling

1. prof. dr. Jean Pierre Wilken (*voorzitter*), lector Participatie, Zorg en Ondersteuning, Hogeschool Utrecht;
2. Jolanda Kroes MRc, hogeschoolhoofddocent en coördinator en docent aan de Ad Ervaringsdeskundigheid in de zorg van de Hanzehogeschool Groningen;
3. mr. Hermien Wiselius, Directeur Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein, Centraal Gelderland;
4. Dennis van Vliet (*student-lid*), student hbo-ba Verpleegkunde Hanzehogeschool Groningen.

Ondersteuning

- Anne Martens, secretaris
- Jona Rovers, NVAO-beleidsmedewerker en procescoördinator

Beoordelingsdatum

10 juni 2020 (online visitatie)

¹ <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief over de kwaliteit van de associate degree-opleiding (Ad) Ervaringsdeskundige in Zorg en Welzijn van Saxion Hogeschool. De instelling wil deze opleiding van 120 EC aanbieden in een deeltijdse variant te Deventer. De opleiding voldoet aan de drie standaarden van het NVAO-kader voor de beperkte toetsing.

De opleiding is gericht op studenten met eigen cliëntervaring in de geestelijke gezondheidszorg, verslavingszorg, jeugdzorg of schuldhulpverlening, die zich verder willen ontwikkelen in hun vakgebied. Het opleidingsprofiel en het curriculum zijn ontwikkeld in intensieve samenwerking met partners uit de regio, die ook bij de uitvoering van de opleiding betrokken zullen blijven.

De opleiding is vormgegeven volgens het concept van de Saxion Parttime School. Dat gaat uit van aansluiten bij de leer- en werkervaringen van werkende studenten en hen de mogelijkheid bieden om flexibel te studeren. Tijdens de onderwijsactiviteiten is een belangrijke rol weggelegd voor het delen en leren van ervaringen. Een betrokken en deskundig kernteam verzorgt het onderwijs in samenwerking met gastdocenten uit de praktijk.

De toetsing past bij de opzet van het programma. Gedurende de opleiding werken studenten aan beroepsproducten die zij uitvoeren op hun werkplek. Ze sluiten de opleiding af door het ontwerpen en implementeren van een verbetertraject in de eigen organisatie. Een ervaren examencommissie borgt de kwaliteit van toetsing en beoordeling.

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. Regionale samenwerking – De Ad Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn is sterk ingebed in de regio en ontwikkeld in samenwerking met werkveldpartners en regionale roc's.
2. Saxion Parttime School – De opleiding hanteert het flexibele onderwijsconcept van de Saxion Parttime School en kan voortbouwen op de ervaringen die de afgelopen jaren zijn opgedaan in verwante opleidingen.
3. Beroepsproducten – Het leren en toetsen aan de hand van beroepsproducten maakt de opleiding direct relevant voor de werkpraktijk van de student.
4. Docententeam – De docenten verzorgen het onderwijs in duo's, vaak in combinatie met een gastdocent met ervaringsdeskundigheid uit de beroepspraktijk.
5. Examencommissie – Een ervaren examencommissie borgt de kwaliteit van de toetsing en beoordeling.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. Samenwerking – Formaliseer het overleg met werkveldpartners vanwege het belang van voortdurende afstemming met de praktijk. Gezien het bijzondere karakter van de opleiding en de ontwikkeling van met name het tweede jaar kan hierbij gedacht worden aan een formele werkgroep of klankbordgroep, waarin ook ervaringsdeskundige praktijkopleiders zitting hebben.
2. Didactische visie – Expliciteer de wijze waarop de opleiding een eigen inkleuring op Ad-niveau én op gebied van ervaringsdeskundigheid geeft aan cluster- en sectormodulen.
3. Invulling onderwijs – Leg de specifieke invulling van de opleiding met betrekking tot ervaringsdeskundigheid en herstel duidelijker vast in de studiematerialen. Hanteer terminologie en maak gebruik van casuïstiek die passend zijn voor deze specifieke opleiding en laat hiermee zien dat de opleiding de taal van herstel en ervaringskennis ademt. Let daarbij met name op terminologie die passend is bij ervaringsdeskundigheid en de rol van ervaringsdeskundige.
4. Docententeam – Formaliseer de interne afstemming en leg vast wat de opleiding verwacht van gastdocenten, wat hun taken en verantwoordelijkheden zijn.
5. Praktijkplek – Leg vast welke inhoudelijke eisen de opleiding stelt aan een relevante werkplek en richt voldoende ondersteuning in voor studenten die hun praktijkplek onverhoopt verliezen.
6. Beginners – Niet alle studenten zullen al langere tijd als ervaringswerkers aan de slag zijn voordat ze de opleiding starten. Zorg dat het programma aan blijft sluiten bij de studenten die net beginnen in dit vak en daarmee nog verkennende zijn wat hun rol precies zal zijn. Hetzelfde geldt voor nieuwe organisaties waar de studenten gaan werken die nog niet erg bekend zijn met het vak en de rol van de ervaringsdeskundige.

6 Hoe gaat het verder?

De NVAO neemt een accreditatiebesluit nieuwe opleiding op basis van het volledige adviesrapport van het panel. Dit besluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar. Na accreditatie valt de nieuwe opleiding onder de gewone accreditatieprocedure voor bestaande opleidingen. De NVAO publiceert het besluit samen met het volledige rapport op haar website. Ook een beknopte versie van het adviesrapport is beschikbaar.²

Het interne systeem van kwaliteitszorg van de universiteit of hogeschool voorziet in passende vervolgcycli die verzekeren dat de instelling de eigen visie op goed onderwijs realiseert. Een belangrijke bijdrage leveren de onderwijsvisitaties van opleidingen en diverse tussentijdse 'peer reviews'. Bij de volgende visitatie zal de opleiding terugkoppelen over wat zij met de aanbevelingen van het panel heeft gedaan. Deze verbeteracties krijgen ook een plek in het volgende adviesrapport. Meer informatie daarover op de website van de instelling.³

² <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

³ <https://www.saxion.nl/>

7 Summary

The outcome of the initial accreditation of the Associate degree programme (Ad) Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn, as to be offered in Deventer by Saxion Hogeschool, is positive. The Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders (NVAO) organised a peer review and convened a panel of experts. This panel assessed the quality of the programme during an online visitation on June 10th, 2020, and concluded that the programme meets all three standards of NVAO's limited assessment framework.

The part-time programme of 120 EC is aimed at students with personal experiences in mental health care, drug rehabilitation, child protection or debt restructuring, who want to develop their professional expertise in these domains. The programme's profile and curriculum are the result of intense collaboration between the institution and partners from institutions for vocational training and the professional field. These partners will also be involved in the implementation of the programme.

The programme has been designed according to the concept of the Saxion Parttime School. This concept is based on connecting education to the learning and work experiences of working students and makes it possible to study flexibly. Sharing and learning from experiences play an important role during educational activities. The programme shares a part of its curriculum with other programmes; the panel recommends to specify more clearly the characteristics of this specific programme in the shared modules. A committed and experienced core team of teachers takes care of all educational activities in collaboration with guest lecturers from the professional practice.

The assessment is in line with the design of the programme. During the course, students work on professional products which are carried out at their workplace. This ensures that the programme is directly relevant to the students' work practice. The panel recommends to determine the requirements for a relevant workplace and to provide sufficient support for students who unexpectedly lose their workplace. Students complete the programme by designing and implementing an improvement process within their own organisation. An experienced examination committee supports the development of assessments and guarantee the quality of the testing and assessment.

Further information about NVAO and the quality assurance system in the Netherlands can be found on www.nvao.net. For more information on Saxion Hogeschool see the university's website.⁴

⁴ <https://www.saxion.edu/>

NVAO NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING

ASSOCIATE DEGREE

ERVARINGSDESKUNDIGHEID IN ZORG &
WELZIJN

Saxion Hogeschool

ADVIESRAPPORT

3 juli 2020

Inhoud

1	Procedure TNO	3
2	Nieuwe opleiding	4
2.1	Algemene gegevens	4
2.2	Profiel	4
2.3	Panel	4
3	Oordeel.....	6
4	Sterke punten	7
5	Aanbevelingen	8
6	Beoordeling	9
6.1	Standaard 1: Beoogde leerresultaten	9
6.2	Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	10
6.3	Standaard 3: Toetsing.....	11
6.4	Graad en CROHO-onderdeel	13

1 Procedure TNO

Het succesvol doorlopen van een procedure toets nieuwe opleiding (TNO) is een voorwaarde voor erkenning door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Pas na deze kwaliteitstoets kan de instelling de bij de opleiding behorende wettelijk beschermde getuigschriften of diploma's afgeven.

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan voor bestaande opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is een *plan*beoordeling. Na accreditatie valt ook de nieuwe opleiding onder de reguliere accreditatieprocedure.

Een NVAO-panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen *peers* vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. Informatie over de invulling van het locatiebezoek en een overzicht van het bestudeerde materiaal zijn opvraagbaar bij de NVAO.

De beoordeling is gebaseerd op de standaarden zoals beschreven in het Beoordelingskader voor de beperkte toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2019, nr. 3198). Over de standaarden geeft het panel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op een driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

Dit adviesrapport bevat de bevindingen, overwegingen en oordelen van het panel alsook de sterke punten en aanbevelingen. Op basis van dit rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. Een beknopt adviesrapport is eveneens beschikbaar. De NVAO publiceert beide rapporten.¹

Als gevolg van de beperkende omstandigheden door COVID-19 geldt voor deze toetsing een tijdelijke en versnelde NVAO-procedure.

Meer informatie over de NVAO-werkwijze en de (tijdelijke) TNO-procedure is te vinden op www.nvao.net.

¹ <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

2 Nieuwe opleiding

2.1 Algemene gegevens

Instelling	: Saxion Hogeschool
Opleiding	: Ad Ervaringsdeskundigheid in Zorg & Welzijn
Variant	: deeltijd
Graad	: Associate degree
Locatie	: Deventer
Studieomvang	: 120 EC ²
CROHO ³ -onderdeel	: Gedrag en maatschappij

2.2 Profiel

De associate degree-opleiding (Ad) Ervaringsdeskundigheid in Zorg & Welzijn van Saxion Hogeschool is gericht op professionals in de hulpverlening met een eigen cliëntervaring in de geestelijke gezondheidszorg of verslavingszorg, die zich willen op-, om- of bijscholen. De opleiding sluit aan bij ontwikkelingen in het werkveld, waarin steeds meer erkenning is voor de bijdrage die ervaringsdeskundigen kunnen leveren aan het herstelproces van cliënten.

De opleiding is ondergebracht bij de Saxion Parttime School (SPS), het onderdeel van Saxion Hogeschool dat zich richt op een flexibel onderwijsaanbod voor deeltijdstudenten en cursisten. Inhoudelijk is de opleiding ontwikkeld in samenwerking met de Saxion Academie Mens en Maatschappij en met vertegenwoordigers uit het werkveld en van regionale roc's. Daarnaast werkt de opleiding samen met de lectoraten Verpleegkunde Community en Social Work.

De deeltijdopleiding van 120 EC is opgezet volgens het SPS-onderwijsmodel: de opleiding bestaat uit vier eenheden van leeruitkomsten, die zijn gekoppeld aan een flexibel te doorlopen curriculum. Studenten dienen te beschikken over een relevante praktijkwerkplek: de dagelijkse beroepspraktijk en de leerbehoeften die daaruit voortkomen, spelen een centrale rol in de opleiding. Aan de hand van beroepsproducten tonen studenten aan dat ze de leeruitkomsten behaald hebben.

2.3 Panel

Samenstelling

1. prof. dr. Jean Pierre Wilken (*voorzitter*), lector Participatie, Zorg en Ondersteuning, Hogeschool Utrecht;
2. Jolanda Kroes MRC, hogeschoolhoofddocent en coördinator en docent aan de Ad Ervaringsdeskundigheid in de zorg van de Hanzehogeschool Groningen;
3. mr. Hermien Wiselius, Directeur Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein, Centraal Gelderland;
4. Dennis van Vliet (*student-lid*), student hbo-ba Verpleegkunde Hanzehogeschool Groningen.

² European Credits

³ Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs

Ondersteuning

- Anne Martens, secretaris
- Jona Rovers, NVAO-beleidsmedewerker en procescoördinator

Beoordelingsdatum

10 juni 2020 (online visitatie)

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief over de kwaliteit van de Ad Ervaringsdeskundigheid in Zorg & Welzijn van Saxion Hogeschool. De opleiding voldoet volgens het panel aan de drie standaarden van het NVAO-kader voor de beperkte toetsing.

De opleiding is gericht op studenten met eigen cliëntervaring in de geestelijke gezondheidszorg, verslavingszorg, jeugdzorg of schuldhulpverlening, die zich verder willen ontwikkelen in hun vakgebied. Het opleidingsprofiel en het curriculum zijn ontwikkeld in intensieve samenwerking met partners uit de regio, die ook bij de uitvoering van de opleiding betrokken zullen blijven.

De opleiding is vormgegeven volgens het concept van de Saxion Parttime School. Dat gaat uit van aansluiten bij de leer- en werkervaringen van werkende studenten en hen de mogelijkheid bieden om flexibel te studeren. Tijdens de onderwijsactiviteiten is een belangrijke rol weggelegd voor het delen en leren van ervaringen. Een betrokken en deskundig kernteam verzorgt het onderwijs in samenwerking met gastdocenten uit de praktijk.

De toetsing past bij de opzet van het programma. Gedurende de opleiding werken studenten aan beroepsproducten die zij uitvoeren op hun werkplek. Ze sluiten de opleiding af door het ontwerpen en implementeren van een verbetertraject in de eigen organisatie. Een ervaren examencommissie borgt de kwaliteit van toetsing en beoordeling.

Standaard	Oordeel
1 Beoogde leerresultaten	voldoet
2 Onderwijsleeromgeving	voldoet
3 Toetsing	voldoet
Eindoordeel	positief

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. Regionale samenwerking – De Ad Ervaringsdeskundigheid in Zorg & Welzijn is sterk ingebed in de regio en ontwikkeld in samenwerking met werkveldpartners en regionale roc's.
2. Saxion Parttime School – De opleiding hanteert het flexibele onderwijsconcept van de Saxion Parttime School en kan voortbouwen op de ervaringen die de afgelopen jaren zijn opgedaan in verwante opleidingen.
3. Beroepsproducten – Het leren en toetsen aan de hand van beroepsproducten maakt de opleiding direct relevant voor de werkpraktijk van de student.
4. Docententeam – De docenten verzorgen het onderwijs in duo's, vaak in combinatie met een gastdocent met ervaringsdeskundigheid uit de beroepspraktijk.
5. Examencommissie – Een ervaren examencommissie borgt de kwaliteit van de toetsing en beoordeling.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. Samenwerking – Formaliseer het overleg met werkveldpartners vanwege het belang van voortdurende afstemming met de praktijk. Gezien het bijzondere karakter van de opleiding en de ontwikkeling van met name het tweede jaar kan hierbij gedacht worden aan een formele werkgroep of klankbordgroep, waarin ook ervaringsdeskundige praktijkleiders zitting hebben.
2. Didactische visie – Expliciteer de wijze waarop de opleiding een eigen inkleuring op Ad-niveau én op gebied van ervaringsdeskundigheid geeft aan cluster- en sectormodulen.
3. Invulling onderwijs – Leg de specifieke invulling van de opleiding met betrekking tot ervaringsdeskundigheid en herstel duidelijker vast in de studiematerialen. Hanteer terminologie en maak gebruik van casuïstiek die passend zijn voor deze specifieke opleiding en laat hiermee zien dat de opleiding de taal van herstel en ervaringskennis ademt. Let daarbij met name op terminologie die passend is bij ervaringsdeskundigheid en de rol van ervaringsdeskundige.
4. Docententeam – Formaliseer de interne afstemming en leg vast wat de opleiding verwacht van gastdocenten, wat hun taken en verantwoordelijkheden zijn.
5. Praktijkplek – Leg vast welke inhoudelijke eisen de opleiding stelt aan een relevante werkplek en richt voldoende ondersteuning in voor studenten die hun praktijkplek onverhoopt verliezen.
6. Opleidingsnaam – Sluit aan bij de opleidingsnaam die landelijk gebruikelijk is: Ervaringsdeskundigheid in Zorg & Welzijn. (NB: De aanvraag was aanvankelijk ingediend onder de naam Ervaringsdeskundige in Zorg & Welzijn. Omdat de opleidingsverantwoordelijken aangegeven hebben direct in te stemmen met de landelijk gebruikelijke naam, is in dit rapport al de ‘nieuwe’ naam gehanteerd.)
7. Beginners – Niet alle studenten zullen al langere tijd als ervaringswerkers aan de slag zijn voordat ze de opleiding starten. Zorg dat het programma aan blijft sluiten bij de studenten die net beginnen in dit vak en daarmee nog verkennende zijn wat hun rol precies zal zijn. Hetzelfde geldt voor nieuwe organisaties waar de studenten gaan werken die nog niet erg bekend zijn met het vak en de rol van de ervaringsdeskundige.
8. Landelijk leerplan – Het panel geeft ter overweging om het landelijk leerplan Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn nog meer als kader te gebruiken bij de verdere ontwikkeling van de opleiding. Nu is er een verschil tussen de regionale inkleuring met de vier eenheden van leeruitkomsten en de leerlijnen zoals die in het landelijk leerplan staan. Zonder de regionale inkleuring tekort te doen, kan meer eenduidigheid ook bijdragen aan de gemeenschappelijke identiteit van deze nieuwe vorm van beroepsuitoefening.

6 Beoordeling

6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Het panel heeft geconstateerd dat Ad Ervaringsdeskundigheid in Zorg & Welzijn van Saxion Hogeschool aansluit bij landelijke ontwikkelingen en sterk is ingebed in de regionale praktijk. De opleiding is ontwikkeld in samenwerking met partners uit de regio en bouwt voort op de Leergang Ervaringsdeskundigheid Oost Nederland (LEON; niveau mbo-4). De Ad biedt professionele ervaringsdeskundigen de gelegenheid om zich verder te verdiepen en te ontwikkelen in hun vakgebied. Daarmee beantwoordt Saxion aan de noden van het regionale werkveld.

Het panel waardeert de wijze waarop het opleidingsprofiel tot stand is gekomen. Na een verkenning van het beroepscompetentieprofiel en een gesprek met een vertegenwoordiger van een verwante opleiding aan de Hogeschool van Amsterdam heeft Saxion Hogeschool twee werkveldconsultaties georganiseerd waarin de functie-inhoud en het curriculum zijn besproken. Tijdens de beoordelingsdag heeft het panel vernomen dat werkveldvertegenwoordigers ook daarna intensief betrokken zijn gebleven bij de ontwikkeling van de opleiding. Het panel adviseert om het overleg met het werkveld te formaliseren vanwege het belang van voortdurende afstemming met de praktijk.

De opleiding is gebaseerd op vier beroepstaken, die met elkaar verbonden zijn: (1) herstel van de cliënt bevorderen, (2) relatie met cliënt onderhouden, (3) samenwerken in een team, en (4) professionele rol innemen. De taken zijn uitgewerkt in werkprocessen en beroepshoudingen en vereisen ervaringskennis om ze goed te kunnen uitvoeren. Vanuit de eigen ervaring ondersteunt de ervaringsdeskundige de cliënt bij zijn of haar herstel.

In samenspraak met het regionale werkveld heeft de opleiding vervolgens vier thema's geformuleerd waarbinnen de ervaringsdeskundige zich manifesteert. Deze thema's zijn vertaald naar vier eenheden van leeruitkomsten (EVL's): (1) de ervaringsdeskundige binnen de maatschappij, (2) methodisch handelen met cliënt en netwerk, (3) professioneel handelen vanuit ervaringsdeskundigheid met de specifieke doelgroep, en (4) professioneel inzetten van ervaringsdeskundigheid. Elke EVL is onderverdeeld in vier tot zes afzonderlijke leeruitkomsten.

Uit de stukken en de toelichtingen tijdens de gesprekken blijkt volgens het panel dat de beoogde leeruitkomsten van de opleiding aansluiten bij niveau 5. Wel beoordeelt het panel het niveau van een aantal beroepstaken als breed geformuleerd en daarmee mogelijk te ambitieus. Afgestudeerden moeten zelfstandig kunnen werken aan cliëntgebonden taken in gemiddelde tot complexe situaties. Ook dragen ze de verantwoordelijkheid voor de organisatie van ervaringsdeskundige ondersteuning van individuele cliënten en groepen. In de samenwerking met andere disciplines kunnen ze hun eigen rol als ervaringsdeskundige duidelijk neerzetten.

Het panel concludeert dat Saxion Hogeschool met de Ad Ervaringsdeskundigheid in Zorg & Welzijn een opleiding heeft ontwikkeld die aantrekkelijk en relevant is voor de regionale praktijk. De beoogde leerresultaten zijn passend voor een Ad-opleiding en zijn geïnspireerd door landelijke kaders.

6.2 Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Het onderwijsmodel van de SPS is duidelijk herkenbaar in het curriculum van de opleiding en maakt het studenten mogelijk om hun eigen leerproces vorm te geven. Door flexibiliteit aan te bieden met betrekking tot programmering, tempo en tijd, locatie, begeleiding en toetsing, wil de instelling aansluiten bij de leer- en werkervaring van volwassen studenten, inspelen op behoeften van studenten en werkgevers en zo bijdragen aan een leven lang ontwikkelen. De vier EVL's (ieder 30 EC) zijn de bouwstenen in een programma met modules van 5 EC of een veelvoud daarvan; elke module is gekoppeld aan één leeruitkomst en gericht op het toepassen van de verworven kennis en vaardigheden. De opleiding kent een standaardroute, maar studenten kunnen hiervan afwijken om de opleiding beter te laten aansluiten bij hun persoonlijke of werksituatie. Wel kent het curriculum een bepaalde mate van volgorde; het panel vindt dit een verstandige keuze in verband met de ontwikkeling van de beoogde competenties.

Het curriculum van de opleiding bestaat uit zowel specifieke Ad-opleidingsmodules als modules die ook onderdeel zijn van andere opleidingsprogramma's. Deze zogenoemde cluster- en sectormodules zijn onderdeel van de eerste twee EVL's en vallen voor een groot deel in het eerste studiejaar. Het panel onderschrijft dat deze opzet het mogelijk maakt om van elkaar te leren en om de twee werelden van de meer traditionele en 'nieuwe' professionals dicht bij elkaar te brengen.

Voorafgaand aan de beoordelingsdag heeft het panel de digitale leeromgeving ingezien, waarin de modules van het eerste jaar beschikbaar zijn. Het panel waardeert de wijze waarop de opleiding duidelijk maakt wat ze op welk moment van studenten verwacht. Wel merkt het panel op dat beroepsspecifieke aspecten van ervaringsdeskundigheid en herstel nog niet altijd goed terug te vinden zijn in de stukken, omdat de opleiding gebruikmaakt van bestaande materialen die grotendeels overeenkomen met de hbo-bacheloropleiding Social Work. Het panel acht het van belang dat de opleiding de gehanteerde terminologie en casuïstiek in deze opleidingsmaterialen herzielt om die beter te laten aansluiten bij het opleidingsprofiel van de Ad Ervaringsdeskundigheid in Zorg & Welzijn.

Hoewel het panel in de beschrijving van de modules de opleidingsspecifieke invulling nog miste, heeft het panel tijdens de beoordelingsdag een beter beeld gekregen van de wijze waarop docenten en studenten de vertaalslag maken naar de praktijk van de ervaringsdeskundige. De intensieve studiebegeleiding en het directe contact tussen studenten en (gast)docenten spelen daarbij een belangrijke rol, evenals het werken aan

beroepsspecifieke opdrachten. Het panel beveelt aan om uitgebreider op papier te zetten hoe de opleiding een eigen inkleuring op Ad-niveau geeft binnen de cluster- en sectormodulen.

De opleiding is duidelijk praktijkgericht: de dagelijkse beroepspraktijk en de leerbehoeften die daaruit voortkomen vormen de basis voor het onderwijs. Studenten dienen dan ook te beschikken over een praktijkwerkplek en zijn bij voorkeur al enige tijd werkzaam in een relevante organisatie. Gedurende de opleiding ontwikkelen studenten beroepsproducten voor hun eigen praktijkomgeving en geven op die manier een eigen invulling aan hun opleiding. Het panel adviseert om goed vast te leggen welke inhoudelijke eisen de opleiding stelt aan de werkplek en voldoende ondersteuning in te richten voor studenten die hun praktijkplek onverhoopt verliezen.

De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen, maar is gericht op een duidelijke doelgroep: ervaringswerkers die zich op basis van hun eigen cliëntervaring in de geestelijke gezondheidszorg of verslavingszorg verder willen verdiepen in hun vakgebied. Alle potentiële studenten doorlopen een Studieadvies op Maat-traject; studenten met relevante ervaring in het hoger onderwijs kunnen een valideringstraject doorlopen. Tijdens het gesprek met werkveldvertegenwoordigers heeft het panel begrepen dat ook zij kandidaten zorgvuldig selecteren, juist gezien de specifieke achtergrond van de studenten. Ook het panel vindt het van groot belang dat de opleiding bij de intake zowel de formele eisen als de persoonlijke situatie van de student meeweegt.

Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding beschikt over een enthousiast en betrokken kernteam van docenten afkomstig uit de Saxion Academie Mens en Maatschappij; de meeste docenten hebben ervaring in de verwante hbo-bacheloropleiding Social Work. De opleiding zal daarnaast een beroep doen op ervaringsdeskundigen uit de beroepspraktijk, die een rol vervullen als gastdocent, gastspreker of werkplekbegeleider. Deze ervaringswerker zal samen met een andere Saxion-docent de modules in duo-docentschap verzorgen. Het panel heeft begrepen dat hiervoor al een pool van gastdocenten beschikbaar is. In het kleine team weten de docenten elkaar gemakkelijk te vinden; ze werken samen aan de ontwikkeling van modules en bij de uitvoering van het onderwijs. Tegelijkertijd maakt de beperkte omvang het team kwetsbaar. Het panel beveelt daarom aan om de interne afstemming te formaliseren en de rol van gastdocenten duidelijker vast te leggen.

De studiebegeleiding is volgens het panel adequaat ingericht. Binnen de SPS hebben alle studenten een persoonlijke studiecoach, die hen ondersteunt bij de studievoortgang en professionele ontwikkeling. Het panel vraagt de opleiding om bijzondere aandacht te besteden aan de ontvangst van studenten bij de opleiding, (opnieuw) 'leren leren' en de omgang met mogelijke kwetsbaarheden van medestudenten.

Het panel concludeert dat de Ad Ervaringsdeskundigheid in Zorg & Welzijn is ingericht binnen de stevige kaders van de SPS. De onderwijsleeromgeving sluit aan bij het opleidingsprofiel en de beoogde doelgroep. Het panel beveelt aan om de specifieke invulling van de opleiding met betrekking tot ervaringsdeskundigheid en herstel duidelijker vast te leggen in de studiematerialen.

6.3 Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Elke leeruitkomst is uitgewerkt in indicatoren, die zijn geformuleerd in termen van kenmerken van professioneel gedrag. In lijn met het SPS-toetsbeleid sluiten studenten modulen af aan de hand van beroepsrelevante output in de vorm van beroepsproducten of beroepshoudingen, waaruit dit gedrag blijkt. In veel gevallen dienen studenten niet alleen aan te geven hoe ze in een bepaalde situatie handelen, maar ook op hun handelen te reflecteren. Het panel vindt de toetsvormen passend voor het beroepsprofiel en de doelgroep; de beroepsproducten stimuleren studenten bovendien om het geleerde direct toe te passen in de praktijk.

Het afstuderen is gericht op EVL 4: professioneel inzetten van ervaringsdeskundigheid. In de afstudeeropdracht zetten studenten een verbetertraject op binnen hun organisatie, creëren ze draagvlak voor de voorgestelde verandering, en coördineren en coachen ze collega's rondom de implementatie. Aan de hand van de afstudeeropdracht doen ze ervaring op met praktijkgericht onderzoek. In een afsluitende presentatie reflecteren studenten op het geleverde werk en hun persoonlijke doelen en ontwikkeling. Het panel beoordeelt de afstudeerprocedure als ambitieus en adviseert om samen met het werkveld kaders vast te stellen om het Ad-niveau te bewaken.

De toetsing is op transparante wijze vormgegeven. De toetsmethode, inclusief rubrics met beoordelingscriteria en een koppeling naar de indicatoren, is voor elke module vastgelegd in een overzichtelijk toetsdossier. Studenten kunnen de toetsdossiers inzien via de digitale leeromgeving. Indien gewenst kunnen zij beroepsproducten inleveren zonder de leerweg te volgen (leerwegaafhankelijke toetsing); ze worden dan op dezelfde wijze beoordeeld als andere studenten. Bij de beoordeling zijn steeds ten minste twee docenten (vierogenprincipe) betrokken, die door de examencommissie zijn aangewezen als examinatoren. Gastdocenten en praktijkbegeleiders kunnen advies geven over de beroepsproducten, maar zijn geen beoordelaars.

Het panel is positief over de wijze waarop de opleiding de toetsen ontwikkelt en de kwaliteit ervan borgt. Docenten die betrokken zijn bij een module werken steeds samen en krijgen daarbij ondersteuning van onderwijskundigen van de toetsgroep SPS. Ook de curriculumcommissie en het kwaliteitsteam van de SPS bekijken het toetsprogramma. De examencommissie trekt jaarlijks een steekproef uit de ontwikkelde toetsen en beoordeelde werkstukken.

Het panel acht de betrokken examencommissie voldoende gekwalificeerd en ervaren om de kwaliteit van toetsing en beoordeling op adequate wijze te borgen. De examencommissie van de SPS voert de borgingstaken en regelgeving uit voor alle deeltijdopleidingen van Saxion Hogeschool. De voorzitter van de examencommissie onderhoudt maandelijks contact met de examencommissies van de betrokken academies. De examinatoren binnen de Ad Ervaringsdeskundigheid in Zorg & Welzijn dienen te voldoen aan de eisen van de Saxion Academie Mens en Maatschappij en aan de aanvullende eisen vanuit de SPS.

Het panel concludeert dat de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. Studenten worden beoordeeld aan de hand van beroepsproducten die aansluiten bij hun

praktijkplek en leerbehoeften, en hun leerproces ondersteunen. De toetsing is valide, betrouwbaar en op onafhankelijke wijze ingericht, met passende ondersteuning voor toetsontwikkelaars en examinatoren. De ervaren examencommissie staat in voor de kwaliteit van toetsing en beoordeling.

6.4 Graad en CROHO-onderdeel

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: Associate degree. Het panel adviseert het volgende CROHO-onderdeel voor de opleiding: gedrag en maatschappij.

Afkortingen

Ad	Associate degree
CROHO	Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs
EC	European credits (studiepunten)
EVL	eenheid van leeruitkomsten
hbo	hoger beroepsonderwijs
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
roc	regionaal opleidingencentrum
SPS	Saxion Parttime School
TNO	toets nieuwe opleiding

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met
het oog op de beperkte toetsing van de nieuwe opleiding
Ad Ervaringsdeskundige in Zorg & Welzijn van Saxion Hogeschool

Aanvraagnummer: 009199

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 83 • 2514 JG Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvao.net
www.nvao.net